

TRAFICOM

Liikenne- ja viestintävirasto

Samnyttjande och samförläggning av infrastruktur

Sex steg för nätaktörer

Förbered samnyttjande och samförläggning i god tid!

- Den här anvisningen är avsedd för nätaktörer som planerar, bygger eller utnyttjar fysisk infrastruktur.
- Anvisningen hjälper dig att identifiera behovet, utreda tillgängligheten, begära samnyttjande eller samförläggning och komma överens om genomförandet.
- Samarbete minskar överlappande byggande, gör tillståndsprocesserna smidigare och kan spara kostnader.
- Nycklar till framgång är
 - Utred möjligheten till samnyttjande innan de slutliga byggbesluten fattas.
 - Gör begärandena skriftligen och i god tid.
 - Kom tydligt överens om ansvar, skyldigheter och tillståndsfrågor före genomförandet.

6 steg för samnyttjande och samförläggning

1. Försäljning och marknadsföring
2. Planering
3. Utredning av tillgänglighet
4. Begäran om samnyttjande eller samförläggning
5. Svar, avtal och genomförande
6. Start, underhåll och avslutande
 - Processen går från att identifiera behovet till underhåll och vid behov avslutande

Steg 1 och 2: behov och planering

- Utred behovet och alternativen för genomförandet genast i början av processen.
- **Försäljning och marknadsföring**
 - Utred efterfrågan på anslutningar och behovet av samnyttjande utifrån marknadsföring och försäljning. När försäljningsmålet uppnås, fatta beslut om att bygga nätet och genomföra projektet. Gör marknadsundersökningen samtidigt som processens första skeden pågår.
- **Planering**
 - Bedöm olika alternativ för att genomföra byggprojektet. Utred möjligheterna till samnyttjande och samförläggning av passiv infrastruktur. Kartlägg praxis för placering, planläggning, tillståndsförfaranden och placeringsavtal.
- Kom ihåg! Samnyttjande och samförläggning bör tas upp innan lösningarna för byggandet låses.

Steg 3 och 4: tillgänglighet och begäran

- Utred aktörerna i området och gör de behövliga begärandena skriftligen.
- **Utredning av tillgänglighet**
 - Utred vilka aktörer som finns i området. Kontrollera om det finns passiv infrastruktur som lämpar sig för samnyttjande. Skicka en tillgänglighetsförfrågan till de mottagare som du behöver information av.
- **Skriftlig begäran**
 - Gör en begäran om samnyttjande till den nättaktör som äger infrastrukturen. Gör en begäran om samförläggning till den aktör som har meddelat om en byggplan i området. Håll begäran specificerad och bifoga de uppgifter som behövs.
- En bra begäran anger åtminstone vilket område begäran gäller, vilken infrastruktur begäran gäller, när samnyttjande eller samförläggning behövs och vem som ansvarar för tilläggsuppgifter.

Steg 5: svar, avtal och genomförande

- **Svara på begäran**

- Nätaktören svarar skriftligen på en begäran om samnyttjande eller samförläggning. En begäran får avslås endast på de grunder som anges i lagen om sambyggnad.

- **Kom överens om samarbetet**

- Aktörerna kommer överens om samarbete, ansvar och skyldigheter. Kom också överens om hur de tillstånd som behövs söks hos olika myndigheter.

- **Genomför projektet**

- Samförläggningsprojektet genomförs på det sätt som parterna har kommit överens om. Den som begär samnyttjande sköter ansökan om de tillstånd som behövs.
- När projektet har avslutats underhåller varje nättaktör sitt eget nät, om inget annat har avtalats.

Steg 6: start, underhåll och avslutande

- Samnyttjandet fortsätter enligt de villkor som avtalats i avtalet.
- **Starta**
 - Samnyttjandet av passiv infrastruktur och dess komponenter inleds på det sätt som anges i avtalet.
- **Underhåll**
 - Aktörerna sköter underhållet enligt de ansvar och skyldigheter som har avtalats.
- **Avsluta vid behov**
 - Samnyttjandet kan avslutas på det sätt som avtalats, om behovet upphör eller villkoren uppfylls.
- Avtalet styr det praktiska arbetet: Skriv in åtminstone nyttjanderätt, ansvar, underhåll, kostnader, ändringar och avslutande av samnyttjandet i avtalet.

Målet med tillståndprocesserna

- Tydligare samarbete och fungerande infrastruktur gynnar tillståndssökanden, myndigheten och användarna.
- **Mål**
 - Fungerande samarbete mellan tillståndsmyndigheten och tillståndssökanden.
 - Tydlighet, flexibilitet och enkelhet i tillståndprocessen.
 - Enhetliga arbetssätt.
- **Fördelar**
 - Ökad livskraft
 - Infrastruktur av hög kvalitet
 - Effektivare processer
 - Kostnadsbesparingar

Placering av underjordisk infrastruktur

- Kontrollera alltid tillståndsfrågorna hos den myndighet som behandlar tillståndet. Praxis varierar mellan olika myndigheter.
- **Varför behövs tillstånd?**
 - Tillstånden säkerställer underhållet av gatu- och vägområden, arbete enligt anvisningarna, myndighetstillsyn samt att underjordiska konstruktioner och deras läge är kända.
- **Varför varierar förfarandena?**
 - Processen kan påverkas till exempel av markanvändnings- och bygglagen, lagen om enskilda vägar, banlagen samt lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation.
- **Innan arbetet inleds**
 - Utred vem som ska ge tillstånd eller avtal och kontrollera kommunens, livskraftscentralens eller någon annan myndighets aktuella anvisningar.
 - Kontrollera om det behövs en ledningsutredning, ett placeringsavtal eller en grävningsanmälan.

Var söks tillstånd för underjordisk infrastruktur?

- Vilket tillstånd eller avtal som behövs beror på vilket område infrastrukturen placeras i.
- **Allmänna områden som ägs av kommuner**
 - hyra för användning av allmänt område, placeringsavtal, grävningsanmälan och ledningsutredning
- **Landsvägar och vägars skyddsområden**
 - livskraftscentralens placeringstillstånd för landsvägens vägområde, utlåtande om hörande av granne inom vägens skyddsområde
- **Privata områden**
 - placeringstillstånd av vägområdets ägare, väglagets placeringstillstånd
- Kom ihåg att Trafikledsverket ansvarar för placering på järnvägsområde. Placering kräver ett separat avtal.

Ovanjordisk infra: detaljplaneområde och landsvägar

- Tillstånden för ovanjordisk infrastruktur varierar också enligt området och konstruktionen.
- **Byggnadskvarter på detaljplaneområde**
 - Ägarens eller innehavarens tillstånd eller samtycke
 - Undantagslov: kommunens byggnadstillsyn eller planläggning
 - Bygglov, åtgärdstillstånd eller anmälan: kommunens byggnadstillsyn
 - Hyra för användning av allmänt område och grävningsanmälan: kommunens samhälls- och miljötjänster
- **Landsvägar och vägars skyddsområden**
 - Placeringstillstånd på landsvägens väg- eller skyddsområde: livskraftscentralen
 - Bygglov, åtgärdstillstånd eller anmälan: kommunens byggnadstillsyn
- **Kontrollera alltid innan byggandet börjar: den myndighet som behandlar tillståndet, ansökningssättet, bilagorna och tidtabellen**

Ovanjordisk infra: allmänna områden som ägs av kommuner

- På områden som ägs av kommunen kan tillstånds- och avtalsbehoven gälla både placering och byggande.
- **Tillstånd och avtal som kan behövas**
 - Markägarens eller innehavarens placerings- eller hyresavtal
 - Undantagslov: kommunens byggnadstillsyn eller planläggning
 - Bygglov, åtgärdstillstånd eller anmälan: kommunens byggnadstillsyn
 - Hyra för användning av allmänt område och grävningsanmälan: kommunens samhälls- och miljötjänster
- Tillståndsförfarandena varierar, eftersom processen styrs bland annat av markanvändnings- och bygglagen, lagen om underhåll av gator och vissa allmänna områden, lagen om enskilda vägar, banlagen samt lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation.

Sök mer information om byggvillkor

- Kontrollera alltid de aktuella anvisningarna för byggobjektet på kommunens webbplats.
- Nyttiga länkar till mer information
 - [Livskraftscentralen: byggd miljö och områdesanvändning](#)
 - [Lupapiste: bygglov och tillståndstjänster](#)
 - [Trafikledsverket: planering och byggande av statens trafikledsprojekt](#)
 - [Trafikledsverket: Trafikledsprojekt](#)